גבול שמעתי • מלמדתי נאסרת: ר' שמעון פוטר • מלאתו ואת בנו: שחיטה שאינה ראויה • בתחילה כגון הא דתסירה בתחילה דהתם מחיים מתים ראויה • שחיטה הראויה לתחילה היא: וכי תימא קסבר ר"ש עגלה בשחיטה כשרה • לכפרתה והיא לה שחיטה שחיטה ראויה לתחילה (ו) מ"ו) [ומשמע] שחיטה במקום עריפה קיימא: ז] הכשר בפרה • בפרה מחומה: מינה כן. יח] *בתחם תלוי דבהא לא פליגי רבנן תם עד שלא נערפה תלא והרעה בעודד: פא לא יפסרא מחיים • כשירה לגחל איתן: עד שלא נרחיק לעריפה. דלא ירדה לגחל איתן: משנערפה תקבר במקומה • נערפה אין לא נערפה לא: תנאי היא • אי מחיים מחיים לא אי לא, דתנא דבי רבי ישמעאל סבר מחיים אסורה: מכשיר בפנים • אסם מטורע • מכשיר • (ז) חטאות ואשמות: מכשיר בחוץ • לפרי מטורע: מכפר בחוץ • שעיר המשתלח ועגלה ערופה: מה מכשיר • המאר בפנים עשה בו מכשיר כמכפר ואף מכשיר ומכפר בחוץ האמור בחוץ עשה מכשיר במכפר: מתני' (ר"א) אומר מתנדב אדם אשם תלוי בכל יום ובכל (ג) (עת) שירצה והוא היה נקרא אשם חסידים, אמרו עליו על בבא בן בוטא שהיה מתנדב אשם תלוי בכל יום חוץ מאחר יום כיפורים, יום אחד אמר: המעון הזה אילו היו מניחין לי הייתי מביא אלא אומרים לי המתין עד שתכנס [לבית] הספק (חכ"א) אין מביא אשם תלוי אלא על [ז] שזדונו כרת ושגגתו חטאת/(ג) חייבי חטאות ואשמות ודאין שעבר עליהן יום הכיפורים חייבין להביא לאחר יום הכיפורים, (ז) חייבי אשמות תלויין פטורין, (ד) מי שבא (ג) ח) בידו ספק עבירה ביום"כ אפילו עם השילה פטור שכל היום מכפר, האשה שיש עליה חטאת העוף ספק ועבר עליה יום"כ חייבת להביא לאחר יום הכיפורים מפני (ד) (שהיא) ט) מכשרת לאכול בזבחים, חטאת העוף הבאה על הספק אם משנמלקה נודע, (ה) יהקבר: גמ' מ"ט דר' אליעזר א"ר חובה היא יא) מתידע ליה אמאי מייתי חטאת אלא ש"מ נדבה היא, ורבנן עולה ושלמים הוא דאתו בנדר ונדבה אבל חטאת ואשם חובה נינהו ואשם חובה מנא לן דמייתי מקמי דמתידע ליה, להגן עליו, דהתורה חסה על גופן של ישראל, א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי דלמא אשם תלוי כעולה ושלמים יב) מה עולה ושלמים דאתו בחובה יג) (ואתו) בנדבה אשם תלוי נמי דאתי בחובה אתי נמי בנדבה? א"ל עולה ושלמים עיקר בנדבה כתיבי, אשם תלוי עיקר בחובה כתיב. יד) תני רבי טו) (חייא) קמיה דרבא אשם

*א"ר ינאי גבול שמעתי בה ושכחתי ונסבין חברייא למימר *ירידתה לנחל איתן אורתה, אמר רב המנונא (מנא אמינא לה) *דתנן: השחתם פרת חטאת, ושור הנסקל, ועגלה ערופה ר"ש פוטר וחכמים מחייבין בשלמא לדידי דאמינא מחיים בהא פליגי ר"ש ורבנן: דר"ש סבר שחיטה שאינה ראויה, לא שמה שחיטה ורבנן אמרי שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה, אלא אי אמרת לאחר עריפה אמאי פטור ר"ש ט) שחיטה ראויה היא, וכי תימא סבר ר"ש עגלה בשחיטה כשרה *ותנן כשר בפרה פסול בעגלה כ) ערופה, פסול בפרה כשר בעגלה, ערופה - פרה בשחיטה כשרה בעריפה פסולה, עגלה בעריפה כשרה בשחיטה פסולה אישתיק, לבתר דנפק אמר מאי טעמא לא אמינא ליה דר"ש סבר עגלה בשחיטה כשירה. ורב המנונא אמר לך לא נשתמיט תנא דנשמעינן עגלה בשחיטה כשרה, דתימא ר"ש היא, אמר רבא מנא אמינא לה מדתנן עגלה ערופה אינה כן (ח) עד שלא נערפה תצא ותרעה בעדר ואי אמרת מחיים אמאי תצא ותרעה בעדר, הא איתסרא לה מחיים, תני עד שלא נראית לעריפה אימא סיפא משנערפה תקבר במקומה תני משנראית לעריפה אם כן אימא סיפא שעל הספק באה מתחלה כיפרה ספיקה והלכה לה ואי מחיים, עדיין לא כיפרה ג) ספיקתה? תנאי היא דתניא נאמר מכשיר ומכפר בפנים ונאמר מכשיר ומכפר בחוץ מה מכשיר ומכפר האמור בפנים עשה בו מכשיר כמכפר אף מכשיר ז) (ומכפר) האמור בחוץ עשה מכשיר במכפר: מתני' (ר"א) אומר מתנדב אדם אשם תלוי בכל יום ובכל (ג) (עת) שירצה והוא היה נקרא אשם חסידים, אמרו עליו על בבא בן בוטא שהיה מתנדב אשם תלוי בכל יום חוץ מאחר יום כיפורים, יום אחד אמר: המעון הזה אילו היו מניחין לי הייתי מביא אלא אומרים לי המתין עד שתכנס [לבית] הספק (חכ"א) אין מביא אשם תלוי אלא על [ז] שזדונו כרת ושגגתו חטאת/(ג) חייבי חטאות ואשמות ודאין שעבר

אמאי פטור ר"ש שחיטה רלויה היא • הקשה הר"ר משה כה) ליתני המחט תמה ותמ"כ ערפה (ט) דעריפתה זו היא שחיטתה כדאיתא כב) פרק שני שעירי (יומא דף סד:) דחייתו לעוק זו היא שחיטתו ויש לומר דמכל מקום לא היה לו לתנא כג) לקרות ושחטה דהתם אין בבריתא ושחטה רק בעי לאסכומי ביה מתוסר זמן במשחלה: הא איתסרא לה מחיים • ומ"מ ומה בכך והרי אסם ודאי דתודע עד שלא נשחט יצא ורעה ויש לומר דיש לו לדמויי עגלה ערופה לאסם תלוי שבאה לכפר הספק שעל ספק באתה מתחלה כיפר ואם כן דמיתסר מחיים נם אחר שנודע באיסור הראוי עומדת: תנאי היא נאמר מכשיר ומכפר בפיס ונאמר מכשיר ומכפר בחוץ ט' אף מכשיר ומכפר בחוץ עשה מכשיר • פירוש לפרי מטורע כמכפר עגלה ערופה (י) קשה ומנלן דמיתסרא מחיים אימא דליף מעגלה ערופה ולפרי מטורע מאסרים לאחר שחיטה וכן קשיא פרק הלוים מקדש (קדושין דף מז: ושם) דמייתי מינה דלפרי מטורע מיתסרי מחיים ובקונטרס פירש כאן אלמא סבירא ליה עגלה ערופה אסירא מחיים דכי היכי דנמר מכשיר ממכפר כל שכן דנמר מכפר ממכפר עגלה מעגלה המשתלח ושעיר המשתלח ולא אסור מחיים כאחר קדשים ודוחק כד] ור"י מפרש דמכשיר בחוץ הייט משולחת ובמקלה ספרים הוא כתיב וה"פ אף בחוץ עשה מכשיר משולחת דאסור בהנאה כמו עגלה ערופה והדר נילף (כ) עגלה ממכשיר כה) כי היכי דאסורה מחיים הכי נמי עגלה והכי נמי שחוטה אסורה מחיים ומיתת הסתם הך דקדושין ועוד כו] ל"ל (ג) (בהך) הסם על כרחך הך בנין לא דמכשיר כמכפר לא אתא אלא ללמד על לפרי מטורע דאסורי מחיים דלא לאחר שחיטה ל"ל (מ) מנלא תאכלו לרבות השחוטה שמעינן איסור הנאה ול"ה (ג) אלא האכלו היכי משמע איסור הנאה ואלא הוא כתוב נבי שפוח המתרין בהנאה ו"ל (ז) דנלי לן קרא דשחוטה מיתסרא סברא הוא שנם המשולחת שתאסר עד הסיולח ספרא הוא שמתיהן שוות עד נמר מעוהן ואיסור שבמשולחת הייט איסור הנאה הילכך שחוטה נמי מיתסר בהנאה וכן ל"ל בסונית דהתם:

יד א מיי' [פ"י מהל' רוצח הלכה ו]:

טו ב מיי' פ"יב מהל' שחיטה הלכה ה:

טז ג מיי' פ"י מהלכות רוצח הלכה ח:

יז ד מיי' פ"מ מהל' שגגות הלכה ח:

יח ה מיי' פ"ג מהל' שגגות הלכה ט:

יט ו מיי' פ"ו מהל' פסק"מ הל' יב:

מתנה

"אנא אמינא לה" מתרגומא ורבה ר"המנונא ורבה

לדידי דאמינא מחיים

מאמרות נאסרת עד

מנין פני קדושין מז: זבחים עז:

נ"ל בתחם

תולין כג:

[לעיל כג: תולין פני:] שוטה מו ע"ב

קדושין מז תולין קמי [וכם לתמה דתנא דבי רבי ישמעאל נאמר מכשיר וכו']

נוטא

נוטא

נוטא

שיטה מקובצת

ח) ר"ש ע"י תוס' מגחות (דף קא ע"ב): ב) בעגלה כשר בעגלה פסול בפרה על תיבת ערופה נרשם קו מלמעלה לחורות כי לפ"ד ראוי למחקו ובמשנה בדולין ליתא תיבה זו: ג) כיפרה ספיקה תנאי היא דתנא דבי רבי ישמעאל נאמר עיין בערוך ערך כשר: ד) וכפר האמור: ה) שתכנס לבית הספק: ו) על דבר שחתנו כרת: ז) הכיפורים חייבי אשמות: ח) שבא לידו ספק: ט) מכשרתם לאכול כו' [תוספות העוף כו'] הספק • נדה תוס' ד"ה ומביא (ד' פ ע"ח): י) נודע לה הדר זו תקבר: יא) והא וכי מתידע: יב) על תיבת מה נרשם עליו קו מלמעלה לחורות כי לפ"ד ראוי למחקו: יג) בחובה אחא נמי בנדבה כו' נמי מעא"ג ראתי: יד) כתיב: ט"א תנא ואות ר' נמחק: טו) ר' הגינא תיבת חייא נמחק: טז) על תיבת ומשמע נרשם עליו קו מלמעלה לחורות כי לפ"ד ראוי למחקו: יז) מה"ד כשר בפרה ואות ה' נמחק: יח) כן כאשם תלוי דבהא כו' רבנן כאשם אלא אם: יט) ממכר כ"ש דיליף מכפר: כ) הטא שום תיבת או נמחק: כא) משה מסונסייוא לישני: כב) כראיתא בפ' שני: כג) לתנא לקרותו שחיטה דהתם: כד) ודוחק דא"כ עיקר ההיבחה הוא דוק מן הספר ורבינו מפרש אות ר' נמחק: כה) מכשיר ל"ל שחסר כאן תיין בתוס' קדושין: כו) ושוד יש לתרץ הייא דהתם דל כרחך: כז) וי"ל כיון דגלי: כח) ר' אמאי נאוסת אלה הדרוסה

רבינו גרשום

בהנאה: עגלה ערופה אימתי נאסרת בהנאה רב המנונא אמר מחיים משעת ירידתה לנחל איתן: ושחתם פרת חטאת כו' ר' שמעון פוטר משום שאתו ואת בנו • דר' שמעון סבר שחיטה שאינה ראויה לאכילה לא שמה שחיטה ופטור ורבנן סברי שמה שחיטה וחייב משום שאתו ואת בנו: אלא אי אמרת לאחר עריפה אסור בהנאה ולא קדים: אמאי פטר ר' שמעון כי שחטה קודם עריפה והא שחיטה ראויה היא דאמרתי אינה אסורה בהנאה: וכי תימא סבר ר' שמעון עגלה בשחיטה כשרה • דשחיטת עגלה בסקים עריפה היא דשחיטתה אסורתה בהנאה כמו עריפה: ותתנן הכשר בפרה כו' • אישתיק • רבה: לבתר דנפק • רב המנונא: אמר רבה מ"ם לא אמרי ליה דר' שמעון • סבר עגלה בשחיטה כשירה ושחיטתה היא אסורתה בעריפה ולא הויא שחיטה ראויה: ורב המנונא סבר • א"כ לא נשתמיט וכו' • אלא לאו ש"מ מחיים אסור בהנאה ובהכי פליגי כדאמינא • אמר רבא מנא אמינא לה • דתנן עגלה וכו' אלא אם עד שלא נערפה נמצא תורות תצא ותרעה בעדר ואי אסרת מחיים אסורה משעת ירידתה כלומר אם קודם ירידתה לנחל איתן שנראית לעריפה נמצא הוצרך תצא ותרעה בעדר • הא מאחר שירדה שנראית לעריפה אפי' מחיים אסורה: ואי ס"ד מחיים אסורה הכי אמר כיפרה ספיקה הא עדיין לא כיפר דאכתי לא נערפה ואמאי תקבר • אמר לך רב המנונא תנאי היא ואנא דאמרי כרשי תנא דבי ר' ישמעאל: נאמר מכשיר ומכפר בפנים • היינו אשם מצורע ומכשירו ליכל בקודש ומכפר היינו חטאת מצורע ועשייתם בפנים הוא בעזרה: ונאמר מכשיר ומכפר בחוץ • היינו צפור שוחטה דמצורע שמכשירו לכנס למחנה ומכפר בחוץ היינו עגלה ערופה מה מכשיר ומכפר האמור בחוץ עשה בו מכשיר כמכפר דשניהם אסורי' בהנאה מחיים • ואיכא דאמרי מכשיר בחוץ היינו צפור משולחת דמצורע דאסורה בהנאה מחיים עד שעת שילוחה אבל לאחר שילוחה מותר בהנאה דלא אסרה תורה שלח לחקלה: חוץ מאחר יום"כ יום אחר • לפי שאותו יום עדיין לא בא לידי ספק איסור • אמר המעון כו' • וחכמים אומרים אין מביא אשם תלוי על שאר ספק איסור אלא על ספק דבר שחייבין על ודוקי כרת ושגגתו חטאת • אי ס"ד דבחובה הוא • ומכפרת כפרה גמורה כשאר חטאות א"כ כי פיתידע ליה אמאי מייתי חטאת הא כפרה עליה אשם תלוי • ורבנן אמרי עולה ושלמים כו' אבל חטאת ואשם חובה נינהו ואשם תלוי נמי חובה ואי אסרת א"כ אמאי מייתי חטאת בתריה כשיודע לו לא [קשיא] אשם תלוי לא הוי חובה לכפר כפרה גמורה אלא להכי הוי חובה דהייטו מתמא דמייתי ליה מקמי דניתודע ליה להגן עליו מן הסורין ולהבי חייבות דהתורה חסה על גופן של ישראל שלא יעשו ביסורין ולהכי חייב לאיתויי כדי להגן עליו ביני בעי ולכשיודע לו יביא חטאת לכפר עליו • א"ל רב אחא בריה דרב' לרב אשי דלמא לרבנן • נמי דילפי מעולה ושלמים ליטרו הכי אשם תלוי כעולה ושלמים עולה ושלמים לאו אתו כו' • א"ל אמרי לך רבנן עולה ושלמים • אע"ג דאתו נמי בחובה שלמים כגון שלמי עצרת [ושאלה כגון] עולת הראיה עיקר כי כתיב בתורה תחלה בנדבה כתיבי דכתב אם עולה קרבנו מן הבקר ואם זבח שלמים קרבנו אשם תלוי עיקר שלו בחובה כתיב ולא בנדבה:

הגהות הב"ח (מ) גמ' מינה כן אם עד: (ב) שם נמצאה וכנל שנה שילוה והוא סיה: (ג) שם מי שנא מל ידו ספק: (ד) שם מסי שמכשרת כנ"ל ותיכת שניא נמחק: (ה) שם מנמלקה נודע לה כרי ז מתקבר: (ו) רש"י ד"ה וכי תימא וכו' לאכילה משום דשחיטה נמלקה: (ז) ד"ה עד שלא נראית לעריפה כלומר אם קודם ירידתה לנחל איתן שנראית לעריפה נמצא הוצרך תצא ותרעה בעדר ואי אסרת מחיים אסורה: (ח) ד"ה עד שלא נראית לעריפה: (ט) תוס' ד"ה מאמר וכו' ותמ"כ ערפה לבתה דעריפתה: (י) ד"ה הגלי וכו' וקשה וכו' דלפרי: (כ) בא"ד ודלל ליף מעגלה ערופה: (ל) בא"ד ושוד יש לתרץ דקדושין כתם: (מ) בא"ד ל"ל מזוה אבר לא תאכלו לרבות: (נ) בא"ד ותמ"ח ומזוה אבר לא תאכלו סיכי מבמעא מיכה מיסור וכו' ול"ל בסיון דגלי: